

STJÄRNÄGG

EN DRIVANDE KRAFT I DEN HÅLLBARA OMSTÄLLNINGEN

STJÄRNÄGGS HÅLLBARHETSSTRATEGI

STJÄRNÄGG: EN DRIVANDE KRAFT I DEN HÅLLBARA OMSTÄLLNINGEN

Vi är väldigt glada att presentera Stjärnäggs nya hållbarhetsstrategi! Vi befinner oss i en tid med stora utmaningar för planet och människor. Den globala livsmedelssektorn lämnar idag ett stort avtryck, men har därför också stora möjligheter till att utgöra en viktig skillnad för framtiden. Näringslivet är en central del i att skapa de lösningar som behövs för att möta de här utmaningarna på ett hållbart sätt, nu och för kommande generationer. Stjärnagg vill vara en drivande kraft för den hållbara omställningen och äggnärningen. En positiv kraft i svensk livsmedelsproduktion.

Stjärnäggs olika packerier och producentgårdar har länge arbetat med att öka hållbarheten i vår produktion. Det som är nytt med den här hållbarhetsstrategin är att hela Stjärnäggsgruppen har tagit ett samlat strategiskt grepp om hur vi tillsammans kan arbeta strategiskt och operativt med hållbarhet. Under ett års tid har vi vidareutbildat oss inom hållbarhet, tagit fram en klimatberäkning och påverkansanalys i värdekedjan och varit i dialog med våra intressenter. Utifrån detta

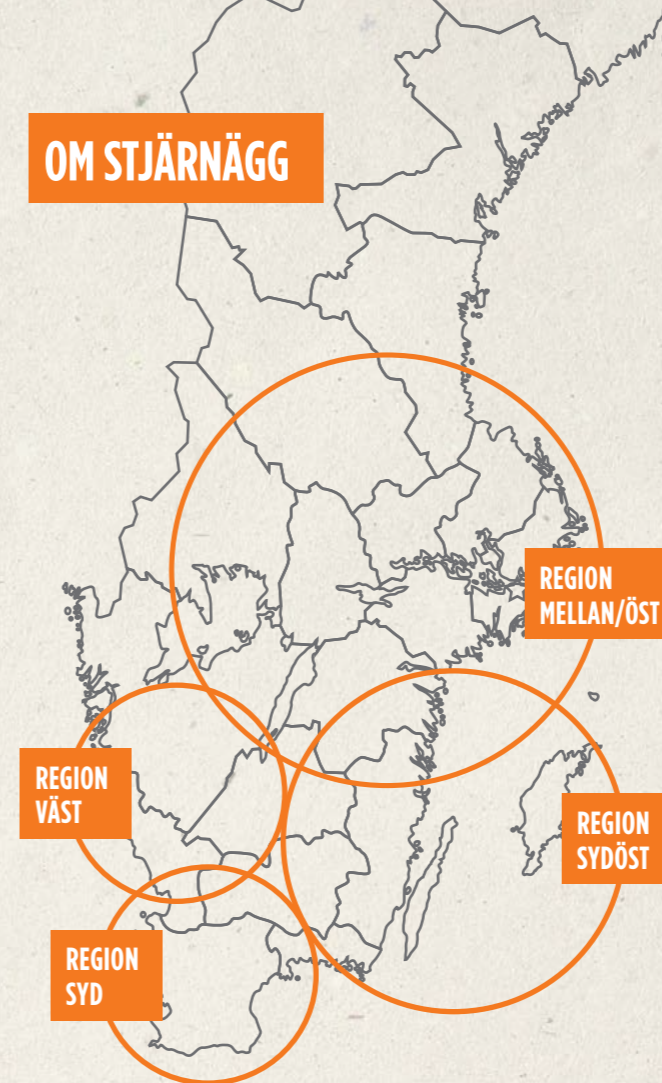
har vi arbetat fram en ny strategisk riktning för Stjärnäggsgruppen. Arbetet har varit lärorikt och inspirerande och vi är glada att nu ta nya steg på vår hållbarhetsresa!

Vi hoppas att strategin ska inspirera och stötta Stjärnäggs leverantörer, medarbetare och kunder, samt andra intressenter i både det strategiska och operativa arbetet. Strategin är också vårt sätt att säga att vi tror på att samverkan är vägen fram. Tillsammans inom livsmedelssektorn behöver vi finna lösningar och möta de utmaningar och möjligheter som finns.

Trevlig läsning!

Håkan Burlin, VD Stjärnagg

OM STJÄRNÄGG

LOKALA ÄGG-LEVERANTÖRER I SAMVERKAN

Stjärnagg AB bildades år 2002 under devisen "lokala äggleverantörer i samverkan" och är idag Sveriges största leverantör av ägg. Vi bildades ur insikten att vi skapar de bästa förutsättningarna för en hög kvalitet på äggen och en hållbar produktion genom att arbeta tillsammans.

Vi består av familjeägda packerier som bedriver verksamhet i fyra regioner med kunskap och erfarenhet av ägg sedan generationer, tillsammans med våra producenter. Från närmare ett nittiotal certifierade gårdar levererar vi dagligen färska svenska ägg – och en stor dos passion – till butiker över hela landet! Hos KG:s ägg, Thuressons Hönseri, Väst-kustägg och Skåneägg finns erfarenhet sedan generationer och en genuin kärlek till världens bästa livsmedel – ägg!

INNEHÅLL

OM STJÄRNÄGG	3
OMVÄRLDSANALYS	6
INTRESSENTDIALOG & VÄSENTLIGHETSANALYS	8
PÅVERKANSANALYS	10
STRATEGISK RIKTNING	17
FOKUSOMRÅDEN & MÅL	18
MÖJLIGGÖRARE	24
SAMLADE HÅLLBARHETSÅMÅL	25
AVSLUTANDE ORD	27

VÅRA ÄGGMÄSTARE

Bakom Stjärnagg står genuina entreprenörer som utifrån egna äggpackerier och produktionsanläggningar arbetar med hela värdekedjan från äggproduktion till färdigpackade ägg. Att bära titeln äggmästare innebär att vi alltid anstränger oss lite extra. Både i det dagliga arbetet med hönorna och när vi tar hand om äggen i våra packerier.

BETYDELSEN AV LOKALA LEVERANTÖRSKEDJOR

Genom Stjärnägg's affärsmodell med packerier i jordbruksbygderna där äggproduktionen sker, och med korta leveranser till kunder i närområdet, säkerställs en effektiv och hållbar leverantörskedja. Utöver detta säkerställer Stjärnägg i än högre grad en motståndskraftig infrastruktur genom sin strategi med inköp från flera parallella leverantörer.

NÄRA PRODUCENTEN

SMITTSKYDD

Stor geografisk risk-spridning och effektiv avgränsning.

KORTA TRANSPORTER

Våra producenter levererar till närliggande packerier.

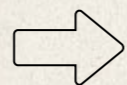
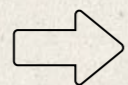
NYTTOR

- Riskspridning
- Smittskydd
- Kvalitet

UTVALDA PRODUCENTER

Högt ställda krav på djurvälstånd, livsmedelssäkerhet och produktkvalitet.

Över 90 producentgårdar, verksamma i stora lantbruksområden. Flera med egen foderproduktion och uppfödning.

EFFEKTIVA PACKERIER

Logistik, innovation, teknik, driftsäkerhet, etc.

NYTTOR

- Hållbarhet
- Känt ursprung

NÄRA KUNDEN

KUNDANPASSAT SORTIMENT

Lokala produkter, nationell märkesvara och EMV.

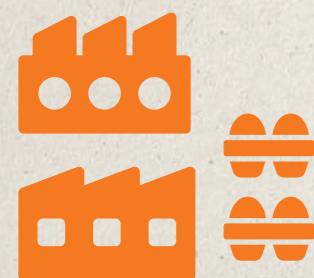
LEVERANSSÄKERHET

Flexibla leveranser direkt till butik eller lagercentral från närmaste packeri skapar ett effektivt flöde.

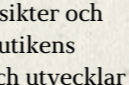
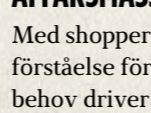
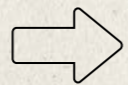
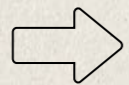
AFFÄRSMÄSSIG PARTNER

Med shopperinsikter och förståelse för butikens behov driver och utvecklar vi kategorin.

REGIONALA PACKERIER

Vår närvaro ger en personlig relation och hög servicegrad.

HÅLLBARHET ÄR I VÅRT DNA

INTERVJU MED ERIK PETERSSON, DELÄGARE I STJÄRNÄGG

KG:s Ägg är majoritetsägare i Stjärnägg och leds av Erik Pettersson som är andra generationens äggestare i företaget. Det var Eriks pappa KG Pettersson som startade KG:s Ägg 1973 och sen byggde upp det till ett av Sveriges största packerier.

Vad är hållbarhet för dig och för Stjärnägg?

"Hållbarhet över generationerna. Stjärnägg's ägare har sitt ursprung inom lantbruket och det är en tradition att man ska lämna över gården till kommande generationer. Och det hänger ju tydligt ihop med diskussionen om de globala hållbarhetsmålen och om hur man vill lämna över världen till nästa generation.

Hållbarhet ligger naturligt i entreprenörskapet men också i lantbrukets DNA, att hushålla med begränsade resurser och det är ju en viktig dimension i allt hållbarhetsarbete. I lantbruket och entreprenörskapet hittar vi också en skärningspunkt som är det strategiska hållbarhetsarbetet. Hur kan vi vara i framkant kring hållbarhet och hur kan det bli en strategisk framgångsfaktor?

Engagemanget för en hållbar värdekedja ser vi tydligt hos våra äggproducenter; de ligger ofta i framkant när det gäller t.ex. solceller, vindkraft, stor omsorg om djurens välbefinnande, biologisk mångfald och det finns ett naturligt kretslopp på gårdarna kring äggets värdekedja.

Sen är äggen ett väldigt klimateffektivt livsmedel. Vi har ett omvandlingstal, från foderanvändning till ägg som är väldigt konkurrenskraftigt i jämförelse med andra animaliska proteiner. Ägget har också en låg förädlingsgrad eftersom den är en färdig produkt redan när den kommer från hönan, vilket gör att den är effektiv och bidrar till att vi har ett väldigt lågt svinn i vår kategori.

Allt det här sammantaget gör att ägg inte bara är ett kostnads-effektivt livsmedel utan även effektivt ur ett bredare hållbarhetsperspektiv. Tittar vi på packerisidan så är det viktigt för oss att skapa hållbarhet utifrån vår del i värdekedjan och se till så att vi har ambitiösa mål för hur vi kan öka hållbarheten i alla delar."

ÄGGNÄRING I EN FÖRÄNDERLIG VÄRLD

En värld i snabb förändring skapar nya behov av kunskap och innovation. Vi arbetar kontinuerligt med omvärldsanalyser för att förstå trender och den förändring som sker. Här är några av de trender som vi ser påverka Stjärnagg i dagsläget och som vi på olika sätt fångar upp i strategin.

TREND #1:

LOKALT OCH KLIMATPOSITIVT

- Vi ser en trend i konsumentledet där efterfrågan på ekologiska ägg minskar allt medan efterfrågan på lokalt producerade ägg med lägre klimatavtryck och med lägre pris ökar. Denna trend gäller inte bara äggnäringen utan för svensk livsmedelsproduktion i stort.
- Parallellt med konsumenttrenden ovan ser vi en tydlig ambition hos våra kunder att såväl driva tillväxt för det ekologiska sortimentet, som att driva en utveckling av äggkategorin med fokus på att minska klimatavtrycket. Prisvärdhet kommer att vara en avgörande faktor för att nå framgång i denna ambition. I hela vår värdekedja jobbar nu aktörer med att minska klimatavtrycket vilket skapar goda förutsättningar för ett långsiktigt klimatarbete där stora minskningar kommer möjliggöras över tid.

TREND #2:

CIRKULÄRT I SAMVERKAN

- Europa är i början av sin transformation till en mer cirkulär ekonomi och EU siktar på att bli världens mest hållbara region. Ett av verktygen för att bli det är nya "Circular Economy Action Plan" som skapats med syftet att minska trycket på uttaget av naturresurser och skapa hållbar tillväxt och hållbara jobb.
- Arbetet med att ta fram cirkulära affärsmodeller, strategier och produkter har ökat starkt de senaste två åren och i många branscher krockar man arm med olika aktörer för att skapa infrastruktur för att kunna arbeta cirkulärt.
- I livsmedelsbranschen har det tagits fram många samverkansprojekt där man tillsammans undersöker hur den enes avfall kan bli den andres resurs, s.k. "industriell symbios".
- Vi tror på att samverkan är vägen fram för att möta de utmaningar vi har. Vi vill dela med oss av kunskap och erfarenheter och bjuda in till gemensamma projekt som har direkt positiv påverkan för äggnäringen.
- Ett exempel på cirkulär samverkan är SLU och Axfoundations projekt "Framtidens Foder för Fågel, Fisk och Fläsk", i vilket Stjärnagg medverkar tillsammans med flera andra aktörer. Projektet syftar till att använda olika restströmmar för att producera proteingivare till värphönsfoder av pellerade larver och musslor. En ersättning av annan proteinråvara, främst soja. Stjärnaggs roll i projektet kommer att vara att ansvara för utprovningen av det nya värphönsfodret.

2050

ska EU:s alla länder vara klimatneutrala.

TREND #3:

SPÅRBARHET OCH TRANSPARENS

- Vi ser ökade krav på spårbarhet och transparens i värdekedjan från kunder och samarbetspartners.
- Även globalt dyker det upp fler lagar och regler som kräver spårbarhet och transparens i värdekedjan som t.ex. det nya CSRD-direktivet från EU som också kommer inkludera mål och uppföljning kring alla hållbarhetsdata. Vi vill både vara i fas med de policyförändringar som sker och ta steg framåt för att ytterligare utforska och utvärdera vad som är möjligt för att öka vår positiva påverkan i hela värdekedjan.

TREND #4:

ÖKAD BIOLOGISK MÅNGFALD

- Den biologiska mångfalden minskar i snabb takt globalt. Enligt Världsekonometiskt forum är mer än 50% av världens BNP helt eller delvis beroende av fungerande ekosystem. För företag och investerare i alla sektorer blir det alltmer uppenbart med riskerna kopplade till förlusten av biologisk mångfald.
- Riskerna kring detta och vikten av att arbeta med att öka den biologiska mångfalden har även fångats upp globalt. I Montreal på en av FN anordnad konferens i december 2022 antogs ett globalt ramverk för biologisk mångfald. Ramverket anses vara en milstolpe i arbetet med att stoppa och vända förlusten av biologisk mångfald.
- Hos våra kunder ser vi också ökade ambitioner på det här området och i Stjärnagg ser vi fram emot att öka takten i arbetet med att bidra till ökad biologisk mångfald främst hos våra äggproducenter men också i packeriernas närliggande miljöer.

TREND #5:

HÅLLBARHET I HELA VÄRDEKEDJAN

- Det har skett en genomgripande attitydförändring hos näringsliv, politik och konsument när det gäller hållbarhet vilket visar sig i en snabb och omfattande utveckling när det gäller utbud och efterfrågan kopplat till mer hållbara tjänster och produkter.
- Inom äggnäringen så ser vi att ökade krav och ambitioner nu finns hela vägen från producent, till packeri och vidare till kund och slutkonsument. Det gäller alla delar: foder, djurhälsa, transport, förpackningar, energi m.m.

50%

av världens BNP är helt eller delvis beroende av fungerande ekosystem.

STÄRKTA RELATIONER FÖR EN HÅLLBAR ÄGGNÄRING

EN GOD DIALOG

För att fortsätta att vara relevanta för våra målgrupper, ha en stark konkurrenskraft, ökad lönsamhet och ett positivt avtryck på planet och människor så behöver vi ha en god dialog med våra intressenter. Som start för arbetet med hållbarhetsstrategin gjordes därför en intressentdialog. De utvalda intressenterna kom från kunder, konsument, leverantörer, medarbetare, styrelse och intresseorganisationer inom äggnaeringen.

Våra kunder och konsumenter har allt större krav på ökad hållbarhet i hela värdekedjan. Vi ser också att våra kunder och leverantörer har ambitiösa och drivande hållbarhetsmål vilket är glädjande och inspirerande att se! Det är därför viktigt för oss att ha en bra kommunikation med dem kring utvecklingen så vi fortsätter att ligga i framkant för en hållbar omställning av äggnaeringen och kan samverka för ökad hållbarhet i hela värdekedjan.

I intressentdialogen vi gjorde blev det också tydligt att vi tillsammans med kunder och leverantörer, särskilt våra äggproducenter, har stora resurser och en enorm kapacitet att lära av, inspireras och finna lösningar tillsammans. Det känns roligt och hoppfullt för det fortsatta arbetet!

TILLVÄGAGÅNGSÄTT

Med hjälp av enkäter, kund- och konsumentundersökningar, intervjuer och strategidagar har vi tagit del av våra intressenters förväntningar på vårt hållbarhetsarbete och deras behov och önskemål. De har kommit med förslag på åtgärder kopplat till olika områden i vår värdekedja samt haft möjlighet att bidra med input kring risker och möjligheter för framtiden.

NYCKELINSIKTER FRÅN DIALOGEN

Dialogen resulterade i en analys som vi nu tagit fasta på i strategin. Först och främst så vill vi säga att det var väldigt roligt att se hur nöjda våra kunder är med våra produkter och vårt hållbarhetsarbete och det kom många intressanta förslag som vi nu jobbar vidare med. Vi ligger också i startgroparna för några gemensamma projekt som kommer bidra mycket till flera av målen i strategin och till att flytta fram positionerna för en hållbar äggnaering!

1. GOD ARBETSMILJÖ

2. MINSKA KLIMAT-
AVTRYCKET

3. HÅLLBAR VATTEN-
ANVÄNDNING

4. GOD DJUROMSÖRG

5. GOD LÖNSAMHET

6. ÖKAD BIOLOGISK MÅNGFALD

6 CENTRALA OMRÅDEN

Sammantaget så såg vi i väsentlighetsanalysen följande sex områden som centrala och viktiga för våra intressenter. Att klimatfrågan, god arbetsmiljö, god djuromsorg och god lönsamhet är helt centrala för våra intressenter visste vi sedan innan.

En fråga som delvis var ny för oss var att hållbar vattenanvändning blivit viktigt för våra kunder. Och sett ur ett nationellt och globalt perspektiv där tillgången till rent

vatten och vatten för jordbruket har minskat så ser vi att det kommer bli en viktig fråga framöver att arbeta med på packerierna samt stötta våra producenter med.

Även biologisk mångfald har blivit en avsevärt mycket viktigare fråga för alla våra intressenter det senaste året. De här sex områdena fångar vi upp både i påverkansanalysen och i våra fokusområden och strategiska mål.

KUNDER

För våra kunder är god djuromsorg, minskat klimatavtryck, hållbara förpackningar och jämställdhet och jämlikhet mest väsentligt. Biologisk mångfald har också seglat upp som en ny mycket väsentlig fråga.

Ekologisk livsmedelsproduktion placeras längst ner av valbara alternativ även om också detta alternativ anses fortsatt mycket viktigt och prioriterat. EU:s nya Corporate Sustainability Due Diligence Directive (CSDD-direktivet) lyfts också och då med särskilt fokus på ansvarsfulla inköp av soja till hönsfodret. Det efterlyses koll på värdekedjan i relation till mänskliga rättigheter.

LEVERANTÖRER

För våra leverantörer är frågor rörande ansvarsfull användning av kemikalier, produktkvalitet och spårbarhet, arbetsförhållanden och jämställdhetsfrågor som är mest väsentliga.

Tittar vi på förpackningssidan där vi har en stor del av våra leverantörer så har också minskat klimatavtryck, ökad biologisk mångfald och cirkulära processer alltmer blivit centrala och områden där de arbetar väldigt aktivt i sina värdekedjor för att öka hållbarheten.

KONSUMENTER

För konsumenterna är god djuromsorg mest väsentligt. Därefter hållbar vattenanvändning, produktinformation och certifiering, hållbara förpackningsmaterial och minskat klimatavtryck.

Ekologisk livsmedelsproduktion är minst väsentligt av valbara alternativ. Här har skett en förändring från tidigare år där eko värderats som en mer väsentlig fråga.

MEDARBETARE

För medarbetare är god djuromsorg mest väsentligt. Utöver det så kommer minskat klimatavtryck och hållbar vattenanvändning högt.

Det är också tydligt att god arbetsmiljö är centralt och en viktig insikt i processen är att vi ska fortsätta arbeta metodiskt med att skapa en arbetsmiljö i hela Stjärnagg där människor mår bra över tid och har möjlighet till utveckling, fortbildning och stöttning och där vi kan lära av varandra mellan packerierna och skapa en ännu bättre organisation tillsammans.

ÄGG- PRODUCENTER

Det finns en stor omsorg om djurens välmående och den ekologiska hållbarheten där man kontinuerligt arbetar för att öka hållbarheten inom dessa områden.

Det är inom äggproduktionen som den största möjligheten för positiv påverkan finns men också utmaningar som måste lösas för att kunna ta nya steg för en hållbar äggnaering. Det behöver finnas en långsiktighet för äggproducenterna för att de ska kunna investera den tid och kraft som behövs för att ta nya steg för ökad hållbarhet.

Långsiktig ekonomisk hållbarhet är avgörande faktorer för en framtida hållbar äggproduktion.

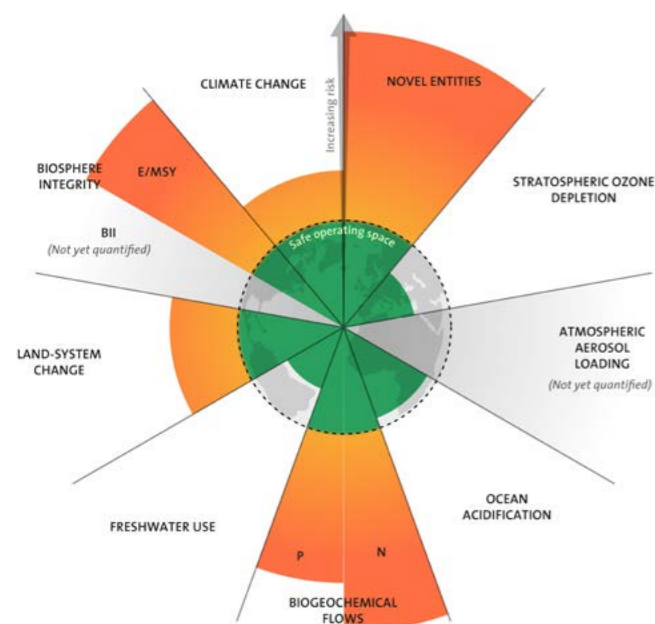
STJÄRNÄGGS VÄRDEKEDJA I GENOMLYSNING

DE PLANETÄRA GRÄNSERNA

För att vara långsiktigt hållbara som företag och land så behöver vi hålla oss inom ramen för jordens biologiska kapacitet. Stockholm Resilience Center, ett forskningsinstitut, har tillsammans med hundratals forskare över hela världen utvecklat en modell som beskriver de miljöprocesser som skapar stabilitet på jorden.

De har kommit fram till att vi har nio planetära gränser som vi behöver förhålla oss till och hålla oss inom ramarna för, för att inte rubba jordens ekosystem och förmåga att förse oss med de ekosystemtjänster vi behöver för att överleva i framtiden. Vidare anser de att vi idag har överskridit gränserna för fosfor, kväve, klimatförändringar och biologisk mångfald och nu nyligen även nya kemiska substanser.

I Stjärnäggs värdekedja så är det främst biologisk mångfald och klimatförändringar där vi har en negativ påverkan och därmed också har möjlighet att ha en positiv påverkan. Därför har vi valt att i våra strategiska mål ha med dessa som en central del. Målen har arbetats med som en del av den påverkansanalys där också FN:s globala mål varit representerade.

Grafik: CC BY-NC-ND 3.0 – Azote for Stockholm Resilience Centre, based on analysis in Persson et al 2022 and Steffen et al 2015

STJÄRNÄGG OCH FN:S GLOBALA MÅL FÖR HÅLLBAR UTVECKLING

Globala målen är den mest ambitiösa agendan för hållbar utveckling som världens länder någonsin antagit. De antogs 25 september 2015 av FN:s medlemsländer. Enligt FN så har näringslivet en central roll i att realisera de här målen, både nationellt och globalt.

“Vi är den första generationen som kan utrota fattigdomen, och den sista som kan bekämpa klimatförändringarna” sade FN:s tidigare generalsekreterare Ban Ki-moon.

Vi inspireras av de globala målen och det engagemang de globala målen skapat i Sverige och i svenskt näringsliv. Vi har dels använt målen i vår påverkansanalys, dels applicerat de i vårt strategiska och operativa hållbarhetsarbete.

På en övergripande nivå samverkar alla mål och bidrar till varandra och är lika viktiga. På en strategisk och operativ nivå för oss i Stjärnagg så ser vi att det är främst åtta mål där vi ser utmaningar och därmed också möjlighet till att göra förändringar och bidra direkt med en positiv påverkan. De målen samverkar också med de områden från ramverket “De planetära gränserna” som vi behöver arbeta med.

Kopplat till varje av de globala målen har vi senare också satt mål för Stjärnäggs verksamhet. De hittar ni sedan när vi presenterar våra fokusområden.

PÅVERKANSANALYS UTIFRÅN DE GLOBALA MÅLEN

INGEN HUNGER

UTMANINGAR

- Ett delmål av globala målet är hållbar livsmedelsproduktion och motståndskraftiga jordbruksmetoder, vilket direkt påverkar ”tillgång till säker och näringsriktig mat för alla”. Som aktör inom livsmedelsproduktion måste både näringsliv och politik bidra till hållbara system och jordbruksmetoder som ökar produktiviteten, upprätthåller ekosystem och stärker klimatanpassning.
- Stjärnagg måste som enskild aktör driva innovation och göra värdekedjan hållbar och motståndskraftig. Det kräver framgångsrik samverkan med intressenter som kunder, producenter, foderföretag, leverantörer, forskning, samhälle och bransch.

POSITIV PÅVERKAN OCH MÖJLIGHETER

- Ägget är en fantastisk näringskälla och har ett lågt kilopris i förhållande till andra animaliska protein vilket gör det mer tillgängligt för alla grupper.
- I samverkan med våra intressenter och med nya mål för ökad biologisk mångfald, minskat klimatavtryck och hållbar vattenanvändning i äggproduktionen kan vi bidra till mer hållbara och motståndskraftiga jordbruksmetoder.

RENT VATTEN OCH SANITET FÖR ALLA

UTMANINGAR

- Att tillgången på rent vatten globalt sett minskar är sedan tidigare känt, men i Sverige är vi vana vid god tillgång av vatten. Sommaren 2022 utfärdade dock SMHI en varning för risk för vattenbrist i 16 av 21 svenska län. Effekterna av klimatförändringar kommer också öka och påverka vattentillgången i Sverige.
- I äggets värdekedja så ser vi främst påverkan för målområdet i våra äggpackerier, i äggproduktionen, i foderproduktionen samt i produktionen av emballage och förpackningar.

POSITIV PÅVERKAN OCH MÖJLIGHETER

- Tillgång till vatten är en nödvändighet för hönorna i äggproduktionen, därför verkar vi för att minimera lokal vattenstress med geografisk spridning av våra gårdar med nära arrondering till våra packerier.
- I våra packerier förbrukar vi en mindre mängd vatten vid rengöring, tvätt av ägg samt tvätt av returemballage. Vattenförbrukningen möjliggör ett effektivt resursutnyttjande av ägg och emballage. Vi ser möjlighet till effektivisering av denna vattenförbrukning.
- I foderproduktionen ser vi att användningen soja ger ett stort avtryck i vattenförbrukningen. Sojaodlingen medför lokal vattenstress i känsliga geografiska områden. 2022 åt ca 8 % av Stjärnäggs totala hönspopulation foder fritt från soja. Vi ser möjlighet till att ersätta sojan med andra lokalt odlade proteinråvaror i en ännu större omfattning.
- Äggförpackningar utgörs idag i huvudsak av returfiber. Vid produktion av förpackningarna förbrukas vatten. Här kan möjligheter till effektivare vattenförbrukning finnas genom kravställen och samarbete med våra leverantörer.

HÅLLBAR ENERGI FÖR ALLA

UTMANINGAR

- Värdekedjan ägg har liksom övriga omvärlden en skyldighet att ställa om till förnyelsebar och hållbar el.
- I äggets värdekedja så ser vi främst påverkan för målområdet i våra äggpackerier, i äggproduktionen, i foderproduktionen samt i produktionen av emballage och förpackningar.

POSITIV PÅVERKAN OCH MÖJLIGHETER

- I äggproduktionen förbrukas ca 2,8 kwh per höna och år. Vi ser här möjligheter för energieffektivisering samt ökad produktion av lokal och förnyelsebar el. Redan idag har dock majoriteten av våra äggproducenter egen produktion av solet eller vindkraft.
- Samtliga packerier i Stjärnagg har idag grön el, och jobbar kontinuerligt med energieffektivisering. Även inom packeriverksamheten ser vi möjligheter och ekonomisk drivkraft till energieffektivisering och ökad lokal produktion av förnyelsebar el.
- Inom foderproduktionen ser vi, förutom möjligheter till energieffektivisering, möjlighet till ett helt fossilfritt jordbruk.
- Vi ser en möjlighet till en positiv utveckling för målområdet genom att Stjärnagg från våra leverantörer kräver tillämpbara miljöpolicy/-certifikat.

EN SOLKLAR INVESTERING

INTERVJU MED EMMY OLSSON, DELÄGARE & EKONOMIANSVARIG PÅ VÄSTKUSTÄGG

”En del av Väst kustäggs mission är att vara måna om miljön och aktivt investera för en hållbar framtid. Därför började vi diskutera om vi skulle installera solceller. Så anledningen till att vi installerade solcellerna var hållbarhet, men även att det skulle medföra en ekonomisk fördel såklart.

Idag genererar våra solceller cirka 425 000 kwh vilket motsvarar ungefär 50 % av vår årsförbrukning. Men solen lyser ju tyvärr inte lika mycket året runt så på sommaren är vi vissa dagar 100% självförsörjande och kan även sälja en hel del el. Vår verksamhet är inte i gång på helgerna så då kan vi sälja nästan all el som genereras.

Vår verksamhet ligger i Halmstad så vi tillhör elområde 4 vilket är extra priskänsligt. Att nu ha solceller är då ett tacksamt bidrag, man skulle bara önska att solen lyste lika mycket på vintern som sommaren.

Vi har arbetat en del med energieffektivisering under året och sett över hur vi kan göra för att minska vår förbrukning och få ner våra eltoppar. En sak som vi gjorde var att sänka temperaturen några grader i vår äggvävt, och när vi gjorde denna förändring såg vi en skillnad på elförbrukningen. Vi har även installerat LED-lampor i nästan alla lokaler nu och satt rörelsedetektorer så inte lamporna lyser när det inte behövs. Så vi försöker ständigt komma på nya lösningar för att minska elanvändningen, vi får se vad nästa steg blir.”

ANSTÄNDIGA ARBETSVILLKOR OCH EKONOMISK TILLVÄXT

UTMANINGAR

- Sverige har sedan många år 100% självförsörjningsgrad för ägg vilket i grunden är positivt och i linje med svensk livsmedelsstrategi. Men inom svensk äggproduktion har vi under flera år upplevt en försämrad lönsamhet p.g.a. stigande kostnader samtidigt som det inte har varit möjligt att höja priserna på marknaden i samma takt. En långsiktig hållbar ekonomisk kalkyl för äggproduktionen är en grundförutsättning för framtida investeringsvilja, god djursorg och omställning till en hållbar värdekedja.
- För fortsatt fortlevnad av svensk äggproduktion och fortsatt utveckling i näringens alla led kring djursorg, hållbarhet och innovation är det viktigt att i hela värdekedjan attrahera rätt arbetskraft med rätt kompetens.
- Under 2022 blev det klart att EU kommer att ställa strängare krav på arbetet med att främja och respektera mänskliga rättigheter i värdekedjan. Globalt kan detta i vår värdekedja kopplas t.ex. till importerad soja till värphönsfoder.

POSITIV PÅVERKAN OCH MÖJLIGHETER

- Stjärnagg har möjlighet att, i samarbete med kunder, leverantörer och andra aktörer inom värdekedjan, arbeta för en långsiktig ekonomiskt hållbar äggproduktion.
- När det gäller sojaproduktion och efterlevnaden av mänskliga rättigheter, så marknadsför Stjärnagg endast ägg godkända enligt Certifierad Svensk Äggkvalitet. Enligt kraven i Certifierad Svensk Äggkvalitet används endast certifierad soja i det svenska värphönsfodret. De svenska foderföretagen medverkar aktivt i Svensk plattform för riskråvaror.
- På Stjärnaggs kontor och ute på packerierna arbetar vi gemensamt och målstyrt med att skapa en attraktiv arbetsplats där människor kan blomstra och ha god hälsa.
- Stjärnagg kan även aktivt bidra till en positiv utveckling inom målområdet hos våra leverantörer genom att ställa krav på att man uppfyller villkoren i Stjärnaggs Uppförandekod.

HÅLLBAR INDUSTRI, INNOVATIONER OCH INFRASTRUKTUR

UTMANINGAR

- I en direkt konsekvens av de globala hållbarhetsmålen befinner sig samhället i en stor omställning där såväl näringsliv som politik behöver bidra till att skapa en motståndskraftig infrastruktur samt främja hållbar innovation.
- För Stjärnagg innebär den hållbara omställningen att vi som enskild aktör måste aktivt driva innovation samt verka för att göra verksamheten i vår värdekedja mer hållbar. För att lyckas med detta måste vi framgångsrikt samverka med alla våra intressenter, som kunder, producenter, foderföretag, övriga leverantörer, forskning, samhälle och bransch.

POSITIV PÅVERKAN OCH MÖJLIGHETER

- Grundläggande för Stjärnaggs värdekedja är att arbeta med ständig förbättring och effektivisering av samtliga processer inom värdekedjan.
- Genom vår hållbarhetsstrategi där vi sätter hållbar innovation i centrum för vår affär, har Stjärnagg stora möjligheter att vara en drivkraft för den hållbara omställningen i svensk livsmedelsproduktion.
- Genom Stjärnaggs affärsmodell med packerier i jordbruksbygderna där äggproduktionen sker, och med korta leveranser till kunder i närområdet, säkerställs en effektiv och hållbar leverantörskedja. Utöver detta säkerställer Stjärnagg i än högre grad en motståndskraftig infrastruktur genom sin strategi med inköp från flera parallella leverantörer.
- Stjärnagg har under längre tid arbetat med innovativ utveckling med syfte att göra vår verksamhet ännu hållbarare, som sojafritt foder till våra utehöns, återvunnen plast till den krympfilm vi använder, reducering av materialmängden i vårt emballage, egenproducerad grön el samt aktiv transportoptimering.

HÅLLBAR KONSUMTION OCH PRODUKTION

UTMANINGAR

- Upp till 37% av de totala globala utsläppen av växthusgaser kan spåras till mat.
- Stjärnägg, liksom alla andra matproducenter, behöver aktivt arbeta med att minimera det avtryck som vår verksamhet för med sig.
- För att kunna bedriva detta arbete effektivt måste Stjärnägg identifiera och kvantifiera de negativa effekterna i vår värdekedja.
- De ekologiska äggen utgör, 2023, ca 12% av samtliga ägg. I fodret till hönorna måste idag fiskmjöl tillsätts för att näringsförsörja hönan. Detta är ej hållbart anser Stjärnägg.

POSITIV PÅVERKAN OCH MÖJLIGHETER

- Ägget är i sig ett hållbart och näringsriktigt livsmedel med låg klimatpåverkan. Ägg är fullmatade med protein och andra nyttigheter. Gulan ger ett riktigt vitamintillskott, främst av vitaminerna A, E, D och folat – och en dos nyttiga mineraler som järn och selen.
- Redan idag arbetar Stjärnägg inom ramen för sin verksamhet med användning av restprodukter från den egna verksamheten till t.ex biogas och råvara till pet-foder. Vi ser också stora möjligheter till ytterligare förbättringar genom att sträva mot en cirkulär affärsmodell. Vi har nu flera projekt i gång som leder i rätt riktning.
- Vi ser att det finns stora möjligheter att skapa ett helt fossilfritt ägg vilket vi kommer utforska och arbeta för de kommande åren.
- Vi ser även möjligheter till att eliminera fiskmjöl som en ingrediens i hönornas foder till våra ekologiska ägg.

EKOSYSTEM OCH BIOLOGISK MÅNGFALD

UTMANINGAR

- Biologisk mångfald är en förutsättning för allt liv på jorden. Fungerande ekosystem skyddar mot katastrofer, ger friska hav, växtpollinering och bidrar till stabilt klimat. I dagsläget så minskar den biologiska mångfalden i en snabb takt över hela världen.
- Globalt står jordbruksmetoder för 70% av förlusten av biologisk mångfald och 80% av avskogningen. Vi ser redan idag klimatförändringarnas effekter på ekosystemen i form av torka och biologisk degradering.
- I Stjärnäggs värdekedja är det framför allt produktionen av foderråvaror som har en negativ påverkan på den biologiska mångfalden.

POSITIV PÅVERKAN OCH MÖJLIGHETER

- Flera av våra producenter arbetar redan idag med att öka den biologiska mångfalden på sina gårdar.
- Stjärnägg har stora möjligheter att ha en positiv påverkan på ekosystem och biologisk mångfald och vi ser framemot att aktivt arbeta för detta. Vi har redan pågående dialog kring detta med foderleverantörer, äggproducenter och kunder.
- När det gäller soja, så ser vi möjligheter till att ytterligare minska användningen av denna i hönsfodret.
- System där hönsen går fritt ute har en positiv effekt på den biologiska mångfalden. Då vi möter önskemål från konsument att hönsen ska gå fritt ute av även andra skäl ser vi stora möjligheter till att öka dessa produktionsformers andel av den totala produktionen.
- Även i anslutning till våra packerier finns möjlighet till att gynna den biologiska mångfalden med t.ex. insektshotell och blomsterängar, emballage, egenproducerad grön el samt aktiv transportoptimering.

BEKÄMPA KLIMATFÖRÄNDRINGARNA

UTMANINGAR

- IPCC:s senaste rapport visar att klimatförändringar redan nu påverkar livsmedelsproduktionen över hela världen genom extremväder och vattenbrist. Under 2018 märktes effekterna tydligt även i Sverige med kraftigt minskade spannmålsskördar till följd av långvarig hetta och torka. Dessutom visar ramverket "De planetära gränserna" att vi passerat gränsen för vad som anses vara ett "safe operating space".
- Redan idag ser vi att det finns risk för störning i leveranskedjan av t.ex. soja och vete p.g.a. klimatförändringar. IPCC är också tydliga med att vi kommer få se ökade konflikter till följd av klimatkrisen vilket också kommer påverka tillförlitligheten i leverans.
- I dagsläget så ser vi att fossildrivna transporter, soja i fodret och framställning av konstgödsel är några av de områden där Stjärnägg skyndsamt behöver agera för att minska våra utsläpp.

POSITIV PÅVERKAN OCH MÖJLIGHETER

- Majoriteten av våra äggproducenter producerar egen sol- och vindkraft vilket blir ett bra tillskott för producenterna då hönsen behöver mycket ventilation på sommaren när det är som mest produktion av solet. Produktionen av sol- och vindkraft bidrar positivt även till den nationella elmixen när de har möjlighet att sälja el på somrarna.
- Vi har bra samverkan med flera större livsmedelsaktörer där vi gemensamt arbetar med projekt som kommer minska våra utsläpp.
- Vi har gjort vår första klimatberäkning på gård vilket är början på ett större arbete med att minska klimatavtrycket där det är som störst.
- Producenter som odlar eget sojafritt foder.
- Bra avelsframsteg och väl uppfödda hönor har högre produktivitet och därmed mindre klimatpåverkan.

PÅVERKANSANALYS

VI VÄXLAR UPP KLIMATARBETET

För oss i Stjärnagg är det en central hållbarhetsfråga att reducera våra klimatutsläpp så att de är i linje med Parisavtalet och Fossilfritt Sveriges mål. Som en del av processen med att ta fram en ny strategisk riktning för Stjärnaggs hållbarhetsarbete gjordes därför under 2022 en klimatberäkning på både packeri och gård baserat på data från 2021.

Utifrån det har vi tagit fram reduktionsmål som är satta i överensstämmelse med Science Based Targets särskilda mål för ägnäringen (s.k. FLAG targets) och vi ska nu skicka in ett commitment letter till Science Based Targets Initiative för att få våra mål godkända.

Det här är första gången vi gör klimatberäkning på gård och vi valde att i ett första skede välja sex olika gårdar som är representativa för våra olika segment och som vi sen har räknat upp i hela produktionen. Företagen är indelade i segmenten konventionella ägg och ekoägg. Gårdarna inom segmenten är olika stora, och indelade i gårdar som har egen spannmålsodling och de som köper färdigfoder.

Vi ska nu skicka in ett commitment letter till Science Based Targets Initiative för att få våra mål godkända.

96%
Av våra utsläpp kommer från äggproduktionen.

TABELLENS INNEHÅLL

Tabellen visar CO₂-ekvivalenter i tusentals ton för Scope 1, 2 och 3, dvs. för hela vår leverantörskedja.

SLUTSATSER FRÅN KLIMATBERÄKNINGEN

- Det är äggproduktionen som har störst klimatavtryck i vår värdekedja, den står för 96% av de totala utsläppen. Utöver det så är det förpackningar och transporter som sticker ut.
- Inom äggproduktionen är det fodret som ger störst klimatpåverkan. Det är därför rimligt att tänka att det är inom ramen för fodret som det finns störst potential att reducera klimatpåverkan. På besättningsnivå handlar det om vanlig produktionseffektivitet och produktionsuppföljning. Minska svinnet på fodret, men även på djuren och äggen. Att föda upp ett djur som inte ger ägg är ett slags svinn, liksom ägg som kasseras. Vi behöver här se till helheten, vad som sker utanför den egna besättningen; unghönsuppfödningen,

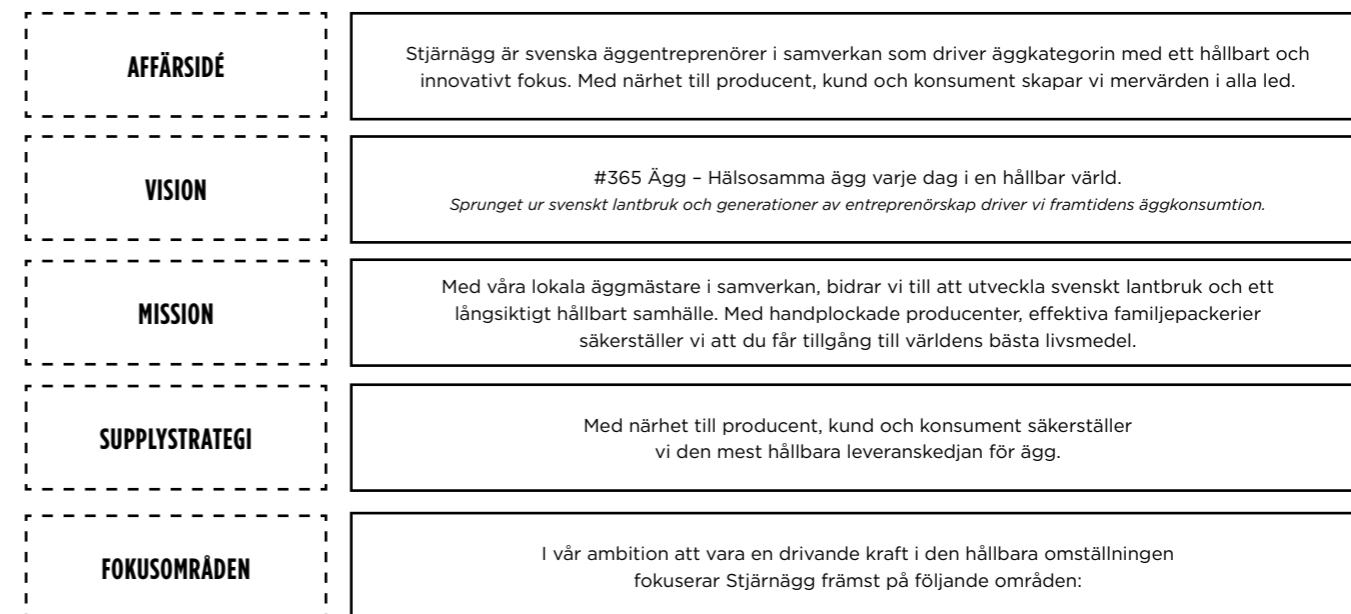
foderodling och transporter. Klimatpåverkan innefattar även tidigare led.

- Transporter utgör endast en liten del av klimatpåverkan samtidigt som delen ligger inom ramarna för vad vi som företag kan göra i form av direkta förändringar.
- För ett par av företagen finns klimatberäkningar med sojafritt foder. Vi kan konstatera att det sojafria fodret ger ett lägre klimatavtryck än foder med soja.
- Sammanfattningsvis så är det tydligt att vi framöver behöver samverka med foderleverantörer och kunder för framtagandet av nya foderprogram med lägre klimatbelastning, och det här är något som vi redan nu arbetar med och ser fram emot att fortsätta utveckla.

STRATEGISK RIKTNING

STRATEGISKT RAMVERK

Nedan presenteras vårt strategiska ramverk för detta bestående av affärsidé, vision, mission, supplystrategi, fokusområden och mål.

STRATEGISKA FOKUSOMRÅDEN OCH MÅL

Utifrån den intressentanalys och påverkansanalys som gjorts har vi tagit fram fem strategiska fokusområden med tillhörande mål. Eftersom vi nu 2023 är i början av ett större förändringsarbete så har många av målen en mer övergripande karaktär med syftet att inhämta kunskap, ta fram fak-

tiska siffror på företagets påverkan och handlingsplaner för att säkerställa att målen realiserar. Av stor vikt för att kunna realisera målen är också att finna och inleda samarbeten och partnerskap med relevanta aktörer.

HÅLLBAR MÄNNISKA

Alla våra produkter och vår produktion ska ta hänsyn till människors hälsa och välbefinnande och vara i fas med tidens utmaningar, behov och möjligheter. Stjärnagg ska vara en attraktiv arbetsgivare och en lärande och mänsklig arbetsplats där människor får möjlighet att utvecklas och blomstra i sin potential. Där medarbetare trivs, känner engagemang, glädje och stolthet över att få bidra till företagets kunder och världen.

I den hållbara omställning vi befinner oss i som företag och som land är det också viktigt att skapa en arbetsplats där omställningsfrågorna är levande bland alla medarbetare och tydligt kopplade till de olika roller de har. Målet är att alla ska känna engagemang och inspiration kring Stjärnaggs roll i att vara en drivande kraft för den hållbara äggnäringen i Sverige!

I dagsläget stöttar också Stjärnagg och packerierna flertalet organisationer som på olika sätt bidrar till hälsa och välbefinnande för människor, både lokalt och nationellt. Det är t.ex. Barncancerfonder, Mustaschkampen, Majblomman, lokala fotbolls- och scoutföreningar samt många andra. Ofta är vår stöttning av de här olika organisationerna ett resultat av någon medarbetare som har en direkt koppling till eller erfarenhet av organisationerna eller ändamålet de stöttar och det är något vi uppmuntrar och uppskattar.

Målet är att alla ska känna engagemang och inspiration kring Stjärnaggs roll i att vara en drivande kraft för den hållbara äggnäringen i Sverige!

MÅL

- Utveckla en medarbetarundersökning som speglar riktningen för den nya hållbarhetsstrategin där både social, ekologisk och ekonomisk hållbarhet är representerat.
- Ta fram koncerngemensam handlingsplan för god arbetsmiljö på Stjärnagg och packerierna.
- 0% sjukfrånvaro kopplat till arbetsplatsrelaterade olyckor.
- Ligga inom eller helst lägre än aktuellt branschindex beträffande sjukfrånvaro för såväl kollektivanställda liksom för tjänstemän.
- Alla fast anställda medarbetare ska genomgå en grundläggande utbildning i hållbarhet fr.o.m. 2024. Utifrån den grundläggande utbildningen erbjuds medarbetarna sedan en fortbildning inom hållbarhet.

0%

Mål för sjukfrånvaro kopplat till arbetsplatsrelaterade olyckor.

ANSVARSFULLA AFFÄRER OCH GOD LÖNSAMHET

Vi är övertygade om att hållbarhet och ökad lönsamhet går hand i hand och vi ser fram emot att ta nya kliv mot hållbar innovation och samarbete med nya aktörer som stöttar våra hållbarhetsmål. Vi vill arbeta med hållbarhet inom ramarna för alla dimensioner av hållbar utveckling och skapa ett innovativt företag som växer för framtiden.

Vi står inför stora utmaningar globalt när det kommer till att finna lösningar på klimatkrisen och förlusten av biologisk mångfald. Vi vill erbjuda produkter som i hela värdekedjan tar hänsyn till planetens gränser och som bidrar till en positiv förändring i Sverige. Att utveckla och erbjuda hållbara produkter och ta ansvar för att hela värdekedjan är hållbar är centralt i detta.

Vi vill erbjuda produkter som i hela värdekedjan tar hänsyn till planetens gränser och som bidrar till en positiv förändring i Sverige.

MÅL

- Hållbarhet ska bli fullt integrerad i Stjärnaggs övergripande affärsstrategi. Första steget är en hållbarhetsstrategi, steget efter är en hållbar affärsstrategi.
- Kundnöjdhet - vid nästa mätning NKI >80.
- Från och med 2023 ska Stjärnagg årligen öka andelen av sin totala försäljning från ekologiska ägg och andra nya segment som bidrar till ökad biologisk mångfald och minskat klimatavtryck i produktionssledet.
- Starta arbetet med att hållbarhetsrapportera enligt nya CSRD-direktivet.
- Stjärnagg ska ta fram en riskanalys avseende klimatförändringarnas effekter på packerier och i leverantörsleden. Baserat på den utforma åtgärder som säkerställer att Stjärnagg är ett fortsatt resiliënt företag.

>80

Mål vid nästa mätning av kundnöjdhetsindex.

HÅLLBARA PACKERIER

Runt 640 miljoner ägg tas emot och paketeras varje år på våra packerier så det är full aktivitet året om! Eftersom vi inte förädlar ägget så har vi väldigt lite svinn och av det lilla svinn vi har så går 0,7 procent till djurfoder och energi. Något vi är glada och stolta över också är att vi på våra packerier bidrar med att skapa arbetstillfällen för många unga och nya på den svenska arbetsmarknaden. Arbete hos oss är inte sällan ett första jobb.

Vi jobbar ständigt med att förbättra och utveckla både produkter och verksamhet när det gäller kvalitet, produktsäkerhet, effektivitet och miljö. Vi är certifierade enligt IFS Food, ISO9001, och ISO14001 och våra ekologiska ägg är dessutom certifierade enligt KRAV. Stjärnäggs hela produktionskedja är godkänd och uppfyller kraven för Certifierad Svensk Äggkvalitet.

ENERGI

Packerierna arbetar kontinuerligt med energieffektivisering. Vi arbetar också aktivt med att utforska fler cirkulära lösningar där vi t.ex. använder överskottsvärme i produktionen för att torka ägg. Alla våra packerier drivs på grön el och 2 av våra fyra packerier har redan stora solcellsanläggningar installerade vilket också skapar förutsättningar för att kunna sälja el på somrarna och bidra till mer grön el i den nationella elmixen.

INTERVJU MED AGNE THURESSON, VD THURESSONS HÖNSERI, ETT AV STJÄRNÄGGS PACKERIER

”Jag var på ett seminarium där de beskrev mängden plast i våra hav och vilken påverkan det har på växt- och djurliv i haven. Jag funderade på vad vi kunde göra för att minska vår plastförbrukning och fick en idé om en att ersätta plasten med en papperskartong. Därefter hittade vi en leverantör av både kartong och maskin för att få en rationell produktion. Vi har sedan starten i maj 2019 levererat över 3 miljoner förpackningar och har därmed minskat plastförbrukningen med cirka 30 ton.”

FÖRPACKNINGAR

Arbetet med att hitta och skapa de mest hållbara förpackningarna till våra ägg är en fråga som ligger både oss och våra intressenter nära om hjärtat. Vi tittar ständigt efter nya lösningar och ny innovation för att öka hållbarheten i förpackningarna. Det gäller både kartong och plast. T.ex. har vi till 60% återvunnen plast i vår krympfilm. Vi tar också bort plasten helt i storpack och ersätter med förnybart material.

TRANSPORTER

En av styrkorna med vår affärsmodell och supplystrategi är att det är nära mellan gårdar och packerier och att vi har därför har relativt lite utsläpp kopplat till våra transporter. Samtidigt så är det här vi enkelt kan minska på våra utsläpp genom att byta till fossilfria transporter.

MÅL

MINSKA KLIMATAVTRYCKET

- Stjärnäggs ska under 2024 lämna in ett s.k. commitment letter till SBTi för att få sina klimatmål verifierade och godkända enligt SBTi.
- Nettonoll koldioxidutsläpp i Stjärnäggs egen verksamhet, inkluderat alla packerier 2030.
- Stjärnäggs ska ha helt fossilfria transporter 2028.
- Alla packerier ska göra en utvärdering av energiförbrukning och ta fram plan för energieffektivisering/minskad energianvändning.
- Alla förpackningar ska kunna gå att materialåtervinna till 2026.
- Alla pappersförpackningar ska vara av FSC-märkt papper.
- 100% av Stjärnäggs plastförpackningar ska vara producerade av förnyelsebar eller återvunnen råvara senast 2030.
- Stjärnäggs och alla packerier ska ha 0% avfall som inte är sorterat, återvunnet, återanvänt eller använt för energi.

HÅLLBAR VATTENANVÄNDNING

- Stjärnäggs ska etablera en erkänd vattenstandard på alla packerier för hållbar vattenanvändning.

GOD DJUROMSÖRG

Omsorgen om våra hönor är Stjärnäggs viktigaste fråga och vi arbetar kontinuerligt tillsammans med våra producenter för att förbättra livet för hönorna.

I Sverige har vi mycket höga djurskyddskrav vad gäller exempelvis hönsens boende. Det finns ett detaljerat regelverk för att säkerställa djurens välfärd. Varken antibiotika, hormoner eller GMO tillsätts i hönornas foder. När du väljer svenskproducerad mat bidrar du därför inte bara till fler arbetstillfällen i Sverige och till att vi kan ha en levande

landsbygd, du bidrar också till att behålla kontrollen över var och under vilka förhållanden äggen produceras.

Vi är väldigt måna om att hönan har ett bra liv från början till slut. Något vi har arbetat hårt för och nu är väldigt glada att få sjösätta är vårt projekt ”hållbar slakt” som är den sista delen i hönans liv där vi har tagit fram en process som värnar om hönans välbefinnande hela vägen.

MÅL

- Stjärnäggs ska alltid vara marknadsledande för ägg från utehöns och ekologiska höns i Sverige och ta ansvar för att driva de här segmenten.
- Stjärnäggs ska sjösätta projektet ”hållbar slakt” för att därigenom utöka omsorgen om hönan i hela livscykeln.

HÅLLBAR SLAKT

Ett projektet för att utöka omsorgen om hönan i hela livscykeln.

ÄGGETS RESA

1. AVELSGÅRD, KLÄCKERI & UPPFÖDARE

Äggets resa börjar på en avelsgård där tuppar befruktar äggen. Det befruktade ägget ruvas sedan på ett kläckeri i 3 veckor. Efter att kycklingarna kläckts flyttar de till en uppfödare där de får en försmak av livet på gården.

2. HÖNSGÅRD

När hönan är ca 18 veckor har hon bott in sig i hönsgården och är mogen att börja värpa. Några veckor senare när hon full värping och värper i snitt ett ägg om dagen. I takt med att hönorna blir äldre värper de all större ägg.

3. PACKERI & LEVERANS

Äggen tas om hand i ett närliggande packeri där de kontrolleras, märks och packas för att sedan levereras ut till butiker, restauranger eller livsmedelsindustrin.

LEVANDE LANTBRUK

Ägg är ett fantastiskt livsmedel. Det innehåller nästan allt vi behöver för att växa och må bra. Dessutom är ägget hållbart, klimatvänligt och så användbart att det knappt går att räkna upp alla sätt du kan äta det på. Att producera ägg är en konst, som kräver kunskap och koll på detaljerna i alla led från höna till leverans.

Våra producenter gör ett fantastiskt jobb med att skapa levande och välmående gårdar som ständigt utvecklas och förbättras. Många arbetar aktivt med att öka den biologiska mångfalden på gårdarna, skapa cirkulära flöden och öka andelen egenproducerad grön el i form av solceller och vindkraft.

Trots deras ambitiösa arbete behöver våra äggproducenter, liksom alla aktörer inom lantbruket i Sverige och globalt, öka arbetet med att minska klimatavtrycket och öka den biologiska mångfalden. Det kommer också bli allt viktigare att arbeta metodiskt för en hållbar vattenanvändning.

Vi packerier vill därför göra allt vi kan för att stötta den resan och möjliggöra en acceleration av den hållbara omställningen inom ägnäringen på gårdarna. Det är därför något vi kommer ha stort fokus på kommande år.

-35%

Mål för minskade utsläpp per kilo ägg till 2030.

MÅL

MINSKA KLIMATAVTRYCKET

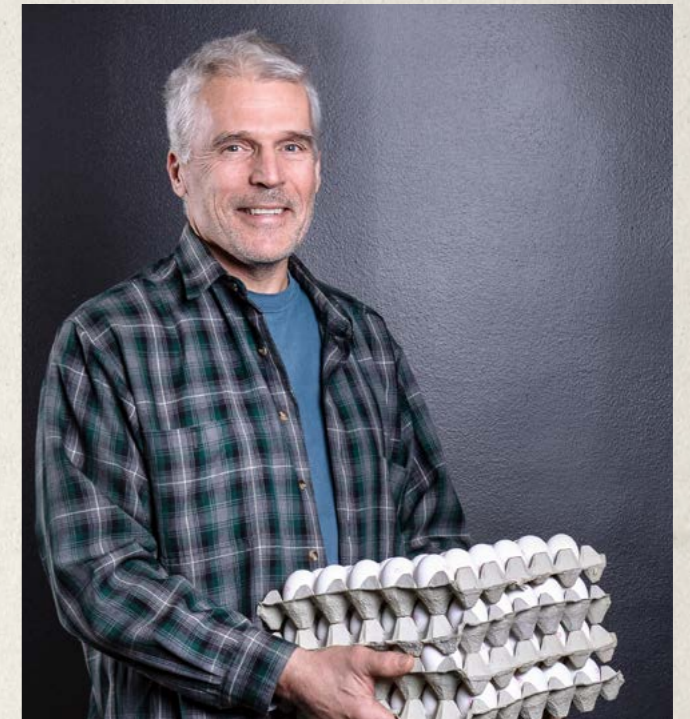
- Stjärnegg ska minska utsläppen per kilo ägg med 35% fram till 2030.
- Stjärnegg ska bidra till ett mer hållbart jordbruk med målet att skapa en fossilfri värdekedja. För att uppnå det så ska Stjärnegg och packerierna utveckla ett program anpassat för Stjärnäggs äggproducenter med tydliga mål för minskat klimatavtryck i alla delar av värdekedjan
- Stjärnäggs foder ska vara 100% fri från soja senast 2030.
- Verka för att ersätta fiskmjölet i KRAV-fodret för att minska klimatavtrycket i KRAV-äggen.
- Fortsätta arbetet med att effektivisera foderkvoten per kilo ägg.

ÖKA DEN BIOLOGISKA MÅNGFALDEN

- Stjärnegg ska bidra till ett mer hållbart jordbruk med ökad biologisk mångfald hos producenterna. För att uppnå det så ska Stjärnegg och packerierna utveckla ett program anpassat för Stjärnäggs äggproducenter.

HÅLLBAR VATTENANVÄNDNING

- Alla Stjärnäggs leverantörer ska etablera en erkänd vattenstandard.

LEVANDE LANTBRUK PÅ BROBY GÅRD

INTERVJU MED THOMAS MALMSTRÖM FRÅN BROBY GÅRD, EN AV VÅRA ÄGGPRODUCENTER

Vilka hållbarhetsfrågor är viktigast för er?

“Det viktigaste för bra och hållbar hushållning av höns är att man bryr sig om dem. Det gör vi på Broby Gård, precis som det alltid varit.

Vi strävar efter en cirkulär produktion med mycket användning av egenproducerade råvaror. T.ex. går all gödsel tillbaka till egna åkrar. Vi har 65% egenproducerat hönsfoder och egen uppfödning av unghöns. Eget foder minskar kostnaderna och skapar förutsättningar för ökad hållbarhet över tid. Generellt så behövs sojan i fodret bytas ut helt i äggproduktionen. Där kan vi göra störst positivt klimatavtryck.

Energifrågan är i övrigt vår viktigaste fråga men den är också svår att göra något åt. Vi behöver mer egenproducerad el. Idag har vi solceller som står för 25% av elkonsumention. Bra på sommaren när det behövs mycket ventilation i stalarna. Framöver kommer vi investera i mer solceller och på

Vi har 65% egenproducerat hönsfoder och egen uppfödning av unghöns. Eget foder minskar kostnaderna och skapar förutsättningar för ökad hållbarhet över tid.

sikt jobba för en helt fossilfri produktion både i äggproduktionen och växtodlingen.”

Hur arbetar ni med biologisk mångfald på gården?

“Eftersom vi också är lantbrukare så gör vi mycket i odlingarna. Vi är t.ex. med i projektet “Odling i balans” där vi får stöttning kring hur vi kan öka den biologiska mångfalden på gården. T.ex. så har vi introducerat blommande fältkanter, ställer ut halmbalar som insektshotell och vi ser många möjligheter för att öka den biologiska mångfalden.”

MÖJLIGGÖRARE

SÅ BLIR VI EN DRIVANDE KRAFT I DEN HÅLLBARA OMSTÄLLNINGEN

Det räcker inte med att sätta fokusområden och mål. Vi behöver också möjliggörare för att kunna uppnå våra mål och vara en drivkraft i den hållbara omställningen.

Följande tre områden som ska därför genomsyra alla våra fokusområden och mål och vara grunden i att driva Stjärnäggs hållbarhetsarbete.

1. STÖTTA LEVERANTÖRERNA I HÅLLBARHET

Genom att:

- Vara i regelbunden kontakt med leverantörer kring Stjärnäggs hållbarhetsmål och titta på samverkan kring målluppfyllelse samt uppmuntra leverantörer till att öka ambitionerna för deras eget hållbarhetsarbete.
- Uppdaterade leverantörsbedömningar som speglar Stjärnäggs hållbarhetsstrategi.
- Verka för samskapande av lösningar, kunskapsutbyte och inspiration för våra äggproducenter. Använda de former för träffar och kommunikation som finns idag samt även utveckla nya vägar att stötta producenterna i deras hållbarhetsarbete.

3. STÖTTA KUNDER OCH KONSUMENTER I ATT GÖRA HÅLLBARA VAL OCH DRIVA INNOVATION TILLSAMMANS

Genom att:

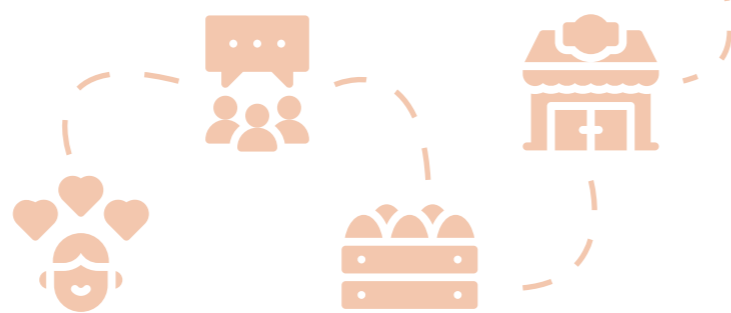
- Fortsätta stärka arbetet med Stjärnäggs kunder kring hållbara segment och utveckla samarbeten kring detta.
- Ta fram en kommunikationsplan som stöttar konsumenten att göra hållbara val.

2. STÖTTA MEDARBETARE ATT DRIVA HÅLLBARHETSARBETET

Genom att:

- Alla anställda på Stjärnagg och packerierna ska bli introducerade till Stjärnäggs nya hållbarhetsstrategi och hur den kan appliceras i deras yrkesroll.
- Stjärnagg och packerierna ska skapa en miljö som uppmuntrar till ett drivande engagemang som utvecklar det gemensamma hållbarhetsarbetet.
- Varje år sätts nya mål för fortsatt vidareutbildning och kapacitetsbyggande inom ramarna för den hållbarhetsstrategi som satts.
- Representanter för Stjärnäggs packerier får möjlighet att ha återkommande träffar under året för att lära av varandra, inspirera varandra och tillsammans förankra hållbarhetsarbetet.

SAMLADE HÅLLBARHETSMÅL

HÅLLBAR MÄNNISKA			
NR	MÅL	SLUTFÖRT	KOPPLING FN:S SDG
1.1	Utveckla en medarbetarundersökning som speglar riktningen för den nya hållbarhetsstrategin där både social, ekologisk och ekonomisk hållbarhet är representerat.	2024	8, 12, 13
1.2	Ta fram koncerngemensam handlingsplan för god arbetsmiljö på Stjärnagg och packerierna.	2024	8
1.3	0% sjukfrånvaro kopplat till arbetsplatsrelaterade olyckor	2025	8
1.4	Ligga inom eller helst lägre än aktuellt branschindex beträffande sjukfrånvaro för såväl kollektivanställda liksom för tjänstemän.	2025	8
1.5	Alla fast anställda medarbetare ska genomgå en grundläggande utbildning i hållbarhet fr.o.m. 2024. Utifrån den grundläggande utbildningen erbjuds medarbetarna sedan en fortbildning inom hållbarhet.		4, 8, 12, 13, 15

ANSVARSFULLA AFFÄRER			
NR	MÅL	SLUTFÖRT	KOPPLING FN:S SDG
2.1	Hållbarhet ska bli fullt integrerad i Stjärnäggs övergripande affärsstrategi. Första steget är en hållbarhetsstrategi, steget efter är en hållbar affärsstrategi.	2024	4, 8, 12, 13, 15
2.2	Kundnöjdhet - vid nästa mätning NKI >80.	2025	8
2.3	Från och med 2025 ska Stjärnagg årligen öka andelen av sin totala försäljning från ekologiska ägg och andra nya segment som bidrar till ökad biologisk mångfald och minskat klimatavtryck i produktionsledet	Årligen	8, 12, 13, 15
2.4	Starta arbetet med att hållbarhetsrapportera enligt nya CSRD-direktivet.	2024	8, 12, 13
2.5	Stjärnagg ska ta fram en riskanalys avseende klimatförändringarnas effekter på packerier och i leverantörsleden. Baserat på den utforma åtgärder som säkerställer att Stjärnagg är ett fortsatt resiliert företag.	2025	8, 12, 13

HÅLLBARA PACKERIER			
NR	MÅL	SLUTFÖRT	KOPPLING FN:S SDG
3.1	Stjärnagg ska lämna in ett "commitment letter" till SBTi för att få sina klimatmål verifierade och godkända enligt SBTi.	2024	7, 12, 13
3.2	Nettonoll koldioxidutsläpp i Stjärnäggs egen verksamhet, inkluderat alla packerier.	2030	8, 12, 13
3.5	Stjärnagg ska ha helt fossilfria transporter i packerierna.	2028	8, 12, 13
3.4	Alla packerier ska göra en utvärdering av energiförbrukning och ta fram plan för energieffektivisering/minskad energianvändning.	2025	7, 12, 13
3.5	Alla förpackningar ska kunna gå att materialåtervinna.	2026	8, 12, 13
3.6	Alla pappersförpackningar ska vara av FSC-märkt papper.	2025	8, 12, 13, 15
3.7	100% av Stjärnäggs plastförpackningar ska vara producerade av förnyelsebar eller återvunnen råvara.	2030	8, 12, 13, 15
3.8	Stjärnagg och alla packerier ska ha 0% avfall som inte är sorterat, återvunnet, återanvänt eller använt för energi.	2025	8, 12, 13, 15
3.9	Stjärnagg ska etablera en erkänd vattenstandard på alla packerier för hållbar vattenanvändning.	2025	6, 8, 12, 13, 15

HÅLLBARHETSMÅL

GOD DJUROMSÖRG

NR	MÅL	SLUTFÖRT	KOPPLING FN:S SDG
4.1	Stjärnagg ska alltid vara marknadsledande för ägg från utehöns och ekologiska höns i Sverige och ta ansvar för att driva de här segmenten.	Årligen	8, 15
4.2	Stjärnagg ska sätta projektet "hållbar slakt" för att därigenom utöka omsorgen om hönan i hela livscykeln.	2023/2024	8

LEVANDE LANTBRUK

NR	MÅL	SLUTFÖRT	KOPPLING FN:S SDG
5.1	Stjärnagg ska minska utsläppen per kilo ägg med 35%.	2030	7, 13
5.2	Stjärnagg ska bidra till ett mer hållbart jordbruk med målet att skapa en fossilfri värdekedja. För att uppnå det ska Stjärnagg och packerierna utveckla ett program som är anpassat för samtliga delar i värdekedjan med tydliga mål för minskat klimatavtryck.	2025	13
5.3	Stjärnaggs foder ska vara 100% fri från soja.	2030	10, 15
5.4	Verka för att ersätta fiskmjölet i KRAV-fodret för att minska klimatavtrycket i KRAV-äggen. Det förutsätter att vi behåller hög djurhälsa och bibehåller produktionsekonomi.	2026	8, 13
5.5	Fortsätta arbetet med att effektivisera foderkvoten per kilo ägg.		8, 13
5.6	Stjärnagg ska bidra till ett mer hållbart jordbruk med ökad biologisk mångfald i lantbruket. För att uppnå det ska Stjärnagg och packerierna utveckla ett program anpassat för Stjärnaggs värdekedja.	2025	15
5.7	Alla Stjärnaggs leverantörer ska etablera en erkänd vattenstandard.	2025	6, 13
5.8	Före detta värphöns ska i ökad omfattning gå till människoföda. Exakt mål/omfattning sätts under 2023.		8

Anna Frödin, Rolf Kraff, KG Pettersson, Emma Jidefur, Erik Pettersson, Oscar Olsson, Emmy Olsson, Terje Olsson, Håkan Burlin, Agne Thuresson, Anders Wilhelmsson.

MOT EN HÅLLBAR VÄRLD OCH FRAMTID

Det har varit en spännande och lärorik process att ta fram den här hållbarhetsstrategin. Vi har lärt oss mycket men vi ser också med ödmjukhet på hur mycket mer vi behöver lära oss för att ta oss an vår tids stora utmaningar och möjligheter. Vi ser fram emot att fortsätta lära oss och finna viktiga lösningar tillsammans med våra intressenter. Lösningar som är bra nu och bra för framtida generationer så att ägnäringen kan fortsätta blomstra och förse Sverige med hållbara ägg i världsklass!

Vi hoppas att de nya steg vi nu tar med vårt hållbarhetsarbete ska bidra till våra kunder, medarbetare, producenter och

andra leverantörer och inspirera er och ytterligare stärka värdet vi erbjuder. Och stort tack till er alla som bidragit till den här processen och strategin! Utan er medverkan genom enkäter, intervjuer, möten, utbildningsdagar och mycket mer så hade det inte varit möjligt.

Ni är alla välkomna in till oss på en fika om ni vill prata om hur vi tillsammans kan accelerera den hållbara omställningen i Sverige och i svensk livsmedelsproduktion!

Tack för oss!

KONTAKTA OSS OM HÅLLBARHET

info@stjarnagg.se, 013-23 91 00, Finnögatan 7, 582 78 Linköping
Strategin är tryckt på FSC-märkt papper på ett Svanen-märkt tryckeri.

© Stjärnagg AB